

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26631,Konferencja-naukowa-Procesy-polityczne-lat-40-i-50-zbrodnie-w-swietle-prawa-Wars.html>
02.03.2026, 20:49

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja naukowa „Procesy polityczne lat 40. i 50. – zbrodnie w świetle prawa” – Warszawa, 25 lutego 2016

25.02.2016

W czwartek, 25 lutego br. w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki Przystanek Historia, przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie odbyła się konferencja naukowa „Procesy polityczne lat 40. i 50. – zbrodnie w świetle prawa”.

Referenci omówili zjawisko politycznych procesów pokazowych odbywających się w Polsce w okresie 1945-1956. Procesy te nie miały nic wspólnego z praworządnością, gdyż wistocie były spektaklami politycznymi organizowanymi na użytek propagandy oraz instrumentem sowytyzacji kraju. Stanowiły one jeden z ważniejszych instrumentów rozprawiania się komunistów z polskim podziemiem niepodległościowym (środowiskami AK, NSZ, działaczami Polskiego Państwa Podziemnego), niezależnymi środowiskami politycznymi (Obozu Narodowego, chadecji, socjalistów i ludowców), oraz całymi grupami społecznymi, jak ziemiaństwo i prywatna przedsiębiorczość.

Konferencja została zrealizowana w ramach centralnego projektu badawczego „Aparat bezpieczeństwa w walce z podziemiem politycznym i zbrojnym 1944-1956”. Jej plonem będzie publikacja.

Szczegółowe informacje: dr Wojciech Muszyński, tel. 22 860 70 35,
wojciech.muszynski@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Uczestnicy drugiego panelu. Od lewej: dr Rafał Łatka, dr hab. Piotr Niewiński, dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, dr Mirosław Surdej, dr hab. Jacek Wołoszyn

SESJA 3
Godz. 13.20 – 14.30

Mirosław Bieleśko
Proces działaczy Stronnictwa Pracy i środowiska „Tygodnika Warszawskiego” przed WSR w Warszawie w 1951 roku.

Maciej Żuczkowski
Procesy pokazowe socjalistycznych działaczy niepodległościowych: PPS-WRN.

dr Wojciech Muszyński
Procesy pokazowe członków struktur politycznych i wojskowych podziemia narodowego.

dr Kamila Churska
Oskarżenia Bagiński, Augustyński, Mierzwa, Bryja i inni. Procesy polityczne przeciwko członkom PSL na łamach prasy i w świetle akt WSR (1947 – 1951).

Godz. 14.30 – 15.00
Obiad dla uczestników konferencji i gości specjalnych

SESJA 4
Godz. 15.00 – 16.20

dr Rafał Łatka
Prawne i propagandowe aspekty procesów pokazowych duchowieństwa katolickiego na przełomie lat 40. i 50. XX w.

dr Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk
Procesy polityczne byłych żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (wybrane aspekty).

dr Agnieszka Pietrzak
Procesy żołnierzy Kedywu KG AK.

dr Robert Spalek
Centralne procesy komunistów w Polsce (do 1956 r.), Podobierstwa, różnice, cele propagandowe.

**PROCESY
POLITYCZNE
LAT 40. i 50.
– zbrodnie
w świetle prawa**

ZAPROSZENIE

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

zaproszenie_zbrodnie_w_swietle_prawa_05_DRUK.jpg

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

zaprasza na konferencję naukową

PROCESY POLITYCZNE LAT 40. i 50. – zbrodnie w świetle prawa

(konferencja jest realizowana w ramach
centralnego projektu badawczego
„Aparat bezpieczeństwa w walce z podziemiem
politycznym i zbrojnym 1944-1956”)

Konferencja odbędzie się
25 lutego 2016 r. (czwartek)
w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki
Przystanek Historia
ul. Marszałkowska 21/25 w Warszawie

SESJA 1

Godz. 9.30 – 11.00

dr Maciej Korkuć
*Proces pokazowy jako spektakl propagandowy
– wzorce sowieckie.*

dr Marcin Zaborski
*Polityczne procesy pokazowe
w Polsce 1945 – 1956 – wstęp do zagadnienia.*

dr Agnieszka Łuczak
*Represje sądowe i administracyjne
wobec ziemiastwa w latach 1944 – 1956.*

dr Bartłomiej Szyrowski
*Formy nacisku i używanie politycznych
instrumentów w czasie procesów sądowych
przeciwko członkom Polskiego Państwa
Podziemnego.*

Przerwa kawowa

SESJA 2

Godz. 11.15 – 13.00

prof. dr hab. Zdzisław Zbiewski
*Procesy pokazowe członków
zarządów głównych WIN.*

dr hab. Piotr Niwiński
*Procesy pokazowe działaczy konspiracji
niepodległościowej z Wilna jako element
komunistycznej kampanii propagandowej
przeciwko Armii Krajowej.*

dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki
*Procesy Komendy Okręgu Kieleckiego Zrzeszenia
Wolność i Niezawisłość oraz Komendanta
Inspektoratu Związku Zbrojnej Konspiracji
przed WSR w Kielcach jako elementu politycznej
rozprawy z podziemiem niepodległościowym
i antykomunistycznym na Kielecczyźnie.*

dr Mirosław Surdej
*Egzekucje publiczne żołnierzy podziemia
niepodległościowego na obszarze południowo-
wschodniej Polski w latach 1945 – 1946.*

dr hab. Jacek Wołoszyn
*„Trybuna w walce z rodzimą kontrrewolucją
i jej zagranicznymi mocodawcami...”.
Propagandowa rola procesów członków
konspiracyjnych organizacji młodzieżowych.*

Proces KG NSZ (1948). W I rzędzie, od lewej:
Kasznica, Paszkiewicz i Neyman.
W II rzędzie: Żelazowska, Salska i Jastrzębski.

Proces siatki wywiadowczej
Witolda Pileckiego (1948).
Od lewej: Pilecki, Szlagowska i Płutański.

zaproszenie zbrodnie w swietle prawa 05 DRUK2.jpg

Pierwsza część konferencji. Od lewej: dr Maciej Korkuć, dr Agnieszka Łuczak, dr Bartłomiej Szyrowski i dr Marcin Zaborski

Konferencja zgromadziła liczną publiczność